

A-PBT-A-579/2012. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület **dr. V.J. ügyvéd** (dr. V. ÜI.) által képviselt **R-né T.B-nek** (a továbbiakban: *Kérelmező*) az **ABC Bank** (a továbbiakban: *ABC Bank*), valamint az **ABC Zrt.** (a továbbiakban: *ABC Zrt.*) ellen benyújtott kérelmére 2012. augusztus 8-án indult, xxx ügyszám alatt nyilvántartásba vett, pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban:

1. Az ABC Zrt-vel szemben, a 2012. október 30. napjára halasztott meghallgatást követően - az ABC Zrt. egyezségi ajánlatának kérelmezői elutasítása miatt - az ABC Zrt. és a Kérelmező (a továbbiakban együtt: *felek*) közös kérésére írásban, meghallgatáson kívül az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa ajánlja, hogy az ABC Zrt. a Kérelmezővel szemben fennálló, Kérelmező édesapja (néhai T.L.) és az ABC Bank között 2007. november 6-án létrejött tartozásrendező kölcsönszerződésből (a továbbiakban: *Kölcsönszerződés*) eredő követelését – a Kölcsönszerződés 2. számú függelékét képező Kockázatfeltáró nyilatkozatban szereplő engedményezés esetére a követelés forintra váltását előíró rendelkezés szerint, - olyan módon határozza meg, hogy a követelésnek és járulékainak az ABC Bank által 2011. február 11-én történt engedményezés időpontjában svájci frankban nyilvántartott összegét (5.931,63CHF) az ugyanezen a napon, azaz 2011. február 11-én érvényes ABC devizavételi árfolyamon számolja át forintra, és az így forintban meghatározott (1.214.916,- Ft) összeg után számítsa ki az engedményezés óta eltelt időre járó ügyleti (évi 17,17%) és késedelemi kamatot (évi 1,91%), valamint kezelési költséget (évi 3%).

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézhezvételétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Psztv. rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

Az ABC Zrt. az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl – az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül – akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha az ABC Zrt. az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület – a Kérelmező nevének megjelölése nélkül – jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét - legkorábban az ajánlásnak az ABC Zrt. részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével - nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja az ABC Zrt-t és a Kérelmezőt, hogy jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: *Psztv.*) 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg. A Pénzügyi Békéltető Testület

ajánlása nem érinti a Kérelmező azon jogát, hogy az ABC Zrt-vel szembeni igényét bírósági eljárás keretében érvényesítse.

2. Az ABC Bankkal szemben a 2012. október 30. napjára halasztott meghallgatáson az alábbi

HATÁROZATOT

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa az eljárást az ABC Bankkal szemben megszünteti.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: *Psztv.*) 93.§ (3) bekezdésének c) pontja alapján – a hatáskör hiánya miatt – hozta meg. A határozat nem érinti a Kérelmező azon jogát, hogy igényét bírósági úton érvényesítse.

INDOKOLÁS

Kérelmező képviselője útján 2012. augusztus 8-án hiánypótlással kiegészített kérelemmel fordult a Pénzügyi Békéltető Testülethez pénzügyi fogyasztói jogvitája rendezése érdekében. A kérelem tárgya a Kérelmezővel szemben xxx számon nyilvántartott, a Kérelmező néhai édesapja, T.L. (a továbbiakban: *örökhagyó*) halála miatt megörökölt követelés jogalapjának, devizanemének és összegszerűségének a vitatása volt. Előadta, hogy a 2010. július 1-jén kelt xxx számú közjegyzői hagyatékátadó végzésben rögzítésre került, hogy az örökhagyó örököseit, köztük Kérelmezőt, az ABC Zrt. felé 820.466,- Ft-os tartozás terheli. Az ABC Bank 2010. szeptember 20. napján kelt levelében a fentiek ellenére 5.477,- CHF összegű tartozást közölt a Kérelmezővel. Kérelmező kifogásolta:

- 1) a követelés jogalapját, amelyre vonatkozóan állította, hogy a tartozást teljes mértékben kiegyenlítette, és ennek alátámasztására csatolta kérelméhez az ABC Zrt. 2011. október 14. napján erről kiállított igazolását;
- 2) a követelés alapjául szolgáló kölcsönszerződés felmondása és engedményezése vele való közlésének elmulasztását, amely alapján álláspontja szerint a tartozás nem tekinthető közöltnek vele szemben;
- 3) a követelés devizanemét, azaz a követelésnek svájci frankban való meghatározását - az örökhagyó halálát és az engedményezést követően is -, amelyre álláspontja szerint, a polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) rendelkezése hiányában sem az ABC Banknak sem az ABC Zrt-nek nem volt lehetősége;
- 4) a követelésre kamat és kezelési költség felszámítását az engedményezést követően;
- 5) továbbá azt is, hogy az ABC Zrt. a Kérelmező panaszára adott válaszában nem tért ki arra, hogy milyen jogi alapon, mely időponttól kezdődően, mekkora mértékű ügyleti és késedelemi kamatot számít fel a pénzkövetelés után, valamint milyen devizaárfolyamon került átváltásra forintra a kérelmében megjelölt követelés, illetve ha az örökhagyó halála napján hatályos árfolyamtól eltérő HUF/CHF árfolyamon számolta át, azt mely jogszabályhely alapján tette.

A fentiekre tekintettel a Kérelmező kérte a Pénzügyi Békéltető Testületet, hogy állapítsa meg, hogy az ABC Zrt. követelése megalapozatlan, és kötelezze őt az eljárással kapcsolatos költségei megfizetésére.

Az ABC Bank válasziratában az eljárásnak a vele szembeni megszüntetését kérte arra hivatkozással, hogy a Kérelmező az ABC Bankkal szemben az ügyben panaszt nem nyújtott

be. Az ügy lényegét tekintve előadta, hogy az öröknyagónak két, halála időpontjában fennálló kölcsöntartozása volt. Az egyik az ABC Bankkal 2005. július 1-jén kötött és 2008. november 7-i hatállyal felmondott xxx hitelkártya-szerződésből eredő, a 2009. január 16-i (ABC Zrt-re) engedményezéskor 588.745,- Ft összegnek megfelelő kölcsöntartozás volt. Ez az ABC Zrt. által xxx számon nyilvántartott követelés - egy későbbi időbeli állapotában - megegyezik a Kérelmező által csatolt hagyatékátadó végzésben 820.466,- Ft-ként megjelölt, és a Kérelmező által benyújtott (ABC Zrt. által 2011. október 14-én kiállított) teljesítési igazolásban megfizettként igazolt 1.068.575,- Ft-tal, vagyis ezt a követelést a Kérelmező, mint az egyik örökös rendezte édesapja halála után. A másik kölcsöntartozás az öröknyagónak az ABC Bankkal 2007. november 6-án kötött deviza alapú, tartozásrendező Kölcsönszerződésén alapult, amely a törvényes öröklés folytán (szintén) átszállt Kérelmezőre és örökösársára, és amelynek a teljesítéséért a Ptk. 677-679 §-ai alapján, mindketten egyetemlegesen felelnek a hagyaték erejéig. Az ABC Bank hangsúlyozta, hogy az öröknyagó haláláról 2010. március 26-án értesült, amelyet követően 2010. június 15-én és 2010. szeptember 20-án kelt leveleiben is tájékoztatta a Kérelmezőt (és a másik örökös is) a fennálló követelés összegéről, valamint felkérte, hogy kezdeményezzen számlazárását, illetve kérelmezze a Kölcsönszerződés módosítását, amelyet Kérelmező nem tett meg. A Kölcsönszerződés felmondására ezt követően, 2010. november 26-i hatállyal került sor. Az ABC Bank a Pénzügyi Békéltető Testület döntésének nem vetette alá magát, egyezségi ajánlatot nem tett.

Az ABC Zrt. válasziratában az ABC Bankkal egybehangzóan nyilatkozott a hitelkártya-szerződésből és a Kölcsönszerződésből eredő követelések különállóságáról, jogalapjáról és összegszerűségéről, valamint a hitelkártya-szerződésből eredő, ABC Zrt-re engedményezett követelés Kérelmező általi megfizetéséről. Kifejtette, hogy a Kölcsönszerződésből eredő 5.931,63 CHF követelést az ABC Bank 2011. február 11-én értékesítette a részére, amelynek fennállásáról és a követelés engedményezés napján érvényes ABC devizavételi árfolyamon számított forint értékéről a jogelőd ABC Bank engedményezési nyilatkozattal értesítette az öröknyagót. Az ABC Zrt. 2012. január 2-án kelt levelében tájékoztatta mindkét örökös, hogy a Kölcsönszerződésből eredő, ABC Zrt-nél xxx számon nyilvántartott követelés, amely ezen a napon 6.937,- CHF-nek felelt meg, az ABC Banktól engedményezés útján az ABC Zrt-hez került, egyúttal felszólította őket annak rendezésére. A követelés CHF devizanemben való nyilvántartása kapcsán az ABC Zrt. előadta, hogy számviteli politikája szerint az eredetileg is deviza alapú követeléseket, azok megvásárlását követően is az eredeti devizanemben tartja nyilván, azok teljesítésekor átváltási árfolyamként az ABC Bank hivatalos napi deviza középárfolyamát alkalmazza. Hozzátette továbbá, hogy a követelés után az öröknyagó és az ABC Bank közötti Kölcsönszerződés szerint számol kamatot, amely évi 17,75%-os ügyleti kamatot, évi 1,91%-os késedelemi kamatot és évi 3%-os kezelési költséget jelent. Az ABC Zrt. a Pénzügyi Békéltető Testület döntésének nem vetette alá magát, azonban a fenti követelésnek az eredeti kamatozás mellett, 120 hónap alatt, havi részletekben való megfizetésére egyezségi ajánlatot tett.

Az eljáró tanács 2012. október 2-án meghallgatást tartott, amelyre a felek megjelentek. Kérelmező mindenekelőtt hangsúlyozta, hogy a válaszirat kézhezvétele óta eltelt idő rövidsége miatt nem tudta megfelelően áttanulmányozni a Kölcsönszerződéssel és az abból eredő követeléssel kapcsolatos iratokat. A felek ezt követően tisztázták, hogy a Kérelmező által csatolt teljesítési igazolás a hitelkártya-szerződésből eredő, xxx számú követelésre vonatkozott, a Kölcsönszerződésből eredő követelés tehát fennáll, a kérelem erre a követelésre irányul. Eljáró tanács elfogadta az ABC Banknak azt az álláspontját, hogy mivel Kérelmező vele szemben nem tett az ügyben panaszt, ezért nem terjed ki a Pénzügyi Békéltető Testület hatásköre az ABC Banknak a Kölcsönszerződésből eredő követelése engedményezéséig terjedő időszakban tett intézkedéseire és magatartására. Kérelmező jelen eljárásban tehát csak a Kölcsönszerződésből származó követelés engedményezését, valamint

az ezt követő, ABC Zrt. által tett, illetve elmulasztott jogcselekményeket és intézkedéseket vitathatja/kifogásolhatja érvényesen. Eljáró tanács a Kérelmezőt a kérelem tárgyának pontosítására kérte fel, és a meghallgatást 2012. október 30. napjára halasztotta.

A Kérelmező az eljáró tanácshoz 2012. október 18-án érkezett beadványában - az ügy tényeinek és iratainak ismeretében - kérelmének tárgyát az ABC Zrt., álláspontja szerint jogellenes magatartására és az xxx számú követelésre szűkítette le, és pontosította indítványait (a továbbiakban jelen ajánlás ezt érti *kérelem* alatt). Egyrészt fenntartotta, hogy sem a Kölcsönszerződés felmondása, sem az engedményezés nem tekinthető vele szemben közöltnek, azokat ugyanis az elhunyt örökgyógyó címére küldte meg az ABC Bank, ahonnan a levelek „Meghalt” jellel érkeztek vissza hozzá. A fentiek miatt, valamint az engedményezés ténye alapján továbbra is vitatta Kérelmező, hogy az ABC Zrt. jogszerűen számított fel üzleti és késedelemi kamatot, valamint kezelési költséget a követelés után. Állította, hogy az ABC Zrt. mulasztott, amikor a követelést nem váltotta át forintra az engedményezéskor, tekintettel arra, hogy szerinte a Ptk-ból és a Kölcsönszerződésből nem ez következik. Kérelmező a jogvita minél hamarabbi lezárása érdekében azt az egyezségi ajánlatot tette az ABC Zrt-nek, hogy a tartozás teljesítését 500.000,- Ft-nak egy összegben való megfizetésével vállalja, amennyiben az a követelés fennmaradó részétől eltekint.

A 2012. október 30. napjára halasztott meghallgatáson – amelyre a felek eljöttek – az eljáró tanács elsődlegesen rögzítette, hogy az ABC Bankkal szemben – annak alapos hatásköri kifogására tekintettel – az eljárást megszünteti. Ezt követően az eljáró tanács tagjai több kérdést tettek fel a Kérelmezőnek és az ABC Zrt-nek, valamint magyarázatot kértek a kérelemben, kérelmet kiegészítő beadványban és a válasziratban foglaltakra. A Kérelmező álláspontja alátámasztása érdekében hivatkozott a Kölcsönszerződés 2. számú függelékét képező, ”Kockázatfeltáró nyilatkozat devizában nyilvántartott tartozásrendező kölcsönhöz kapcsolódóan” elnevezésű nyilatkozatra, amelynek hatodik bekezdése kimondja, hogy: *„Amennyiben a deviza alapú tartozásrendező kölcsön az ABC Bank által felmondásra és értékesítésre kerül az ABC Zrt. részére, a követelés forintértéke az értékesítés napján érvényes ABC deviza vételi árfolyamon kerül meghatározásra. Az ABC Zrt. a továbbiakban követelését forintban tartja nyilván és visszafizetését is forintban kell teljesíteni.”* (a továbbiakban: *forintra váltási klauzula*). A Kérelmező szerint az ABC Zrt. ezen egyedi szerződésbeli rendelkezést folyamatosan megszegi, amikor a vele szembeni követelést továbbra is CHF-ben tartja nyilván. Az ABC Zrt. az elhangzottakra tekintettel jelezte, hogy a Kérelmező részére új egyezségi ajánlatot dolgoz ki, és azt megküldi Kérelmezőnek, és ezt követően a felek együttesen kérték az eljárás írásban, meghallgatás mellőzésével történő befejezését.

Az ABC Zrt. 2012. november 20-án kelt levelében előadott, majd a 2012. november 21-én kelt levelében számszakilag javított egyezségi ajánlata az alábbi két részletfizetési lehetőséget ajánlotta fel a Kérelmezőnek: A) méltányossági kérelem benyújtása mellett Kérelmező a jelenleg fennálló 7.955,26 CHF tartozását 2012. december 25-i kezdő esedékességgel kamatmentesen, 120 hónap futamidő alatt fizeti meg, avagy B) 2.118,55 CHF 2012. december 25-ig történő megfizetését követően Kérelmező 2013. január 25-től kezdődően a még fennálló tartozást (együttesen összesen: 7.933,CHF-et) kamatmentesen 60 hónap alatt fizeti meg. Egyebekben, az alábbi érvek mentén cáfolta a Kérelmezőnek a fentiekben idézett forintra váltási klauzulára való hivatkozása helytállóságát. E körben elsődlegesen előadta, hogy a Kölcsönszerződésben nem szerepel szerződő és aláíró félként az ABC Zrt., így a Kölcsönszerződés, és annak 2. számú függeléke sem határozhat meg harmadik félre, azaz rá nézve kötelezettséget. Másodlagosan a Ptk. 231.§ (1) és (2) bekezdéseire hivatkozással állította, hogy nem megalapozott a devizában nyilvántartott követelésnek engedményezéssel egyidejű forintra átváltása, hiszen az átváltásnak a teljesítés/fizetés időpontjában kell megtörténnie. Harmadlagosan az ABC Zrt. hangsúlyozta, hogy a forintra váltási klauzula

valójában nem egyedi szerződési feltétel, hiszen azt a Kölcsönszerződés megkötésekor hatályos ABC Bank (tartozásrendező kölcsönre irányadó) Üzletszabályzatának (a továbbiakban: *Üzletszabályzat*) 6.3. pontja is tartalmazta. 2010. január 1-jétől (azaz az örökhatályú Kölcsönszerződésének felmondását és engedményezését időben jóval megelőzően) a tartozásrendező kölcsönszerződésekre új Üzletszabályzat lépett hatályba, amely már nem tartalmazta a tartozás forintosításáról szóló hivatkozott rendelkezést. Mindezek alapján, valamint arra tekintettel, hogy a Kérelmező által megörökölt Kölcsönszerződés deviza alapú volt, azaz magasabb árfolyamkockázattal, de alacsonyabb ügyleti kamattal járt, az ABC Zrt., álláspontja szerint, jogszerűen tartja nyilván CHF-ben a követelést.

A Kérelmező a Pénzügyi Békéltető Testülethez 2012. november 29-én és 2012. december 1-jén érkezett beadványaiban úgy nyilatkozott, hogy az ABC Zrt. egyezségi ajánlatait nem fogadja el.

Az eljáró tanács a pontosított kérelem, csatolt mellékletei, a válasziratok, az ABC Zrt. 2012. november 20-án kelt beadványa és a feleknek a meghallgatásokon tett nyilatkozataival kapcsolatos vizsgálatának eredménye alapján az alábbi megállapításokra jutott:

1. Mivel a Psztv. 83. § (1) bekezdése alapján jelen békéltető testületi eljárás megindításának feltétele a pénzügyi szolgáltató felé a vitás ügy rendezésének megkísérlése, ezért az ügyben az ABC Bankkal szembeni kérelmezői panasz hiányában az eljáró tanács az eljárást hatáskör hiánya miatt az ABC Bankkal szemben megszüntette. A kérelemnek azon pontjai tehát, amelyek a Kölcsönszerződés és az abból eredő követelés engedményezés előtti kezelésére, így a Kölcsönszerződés felmondására és annak közlésére, továbbá az engedményezés Kérelmezővel való közlésére - amelyre az engedményezési szerződés alapján az ABC Bank és nem az ABC Zrt. volt köteles - vonatkoznak, jelen közvetítői eljárásnak nem lehetnek tárgyai, ezeket az eljáró tanács nem vizsgálta.
2. Az eljáró tanács rögzíti, hogy a Kérelmező által a halasztott meghallgatást megelőzően beérkezett beadványában pontosított kérelmet tekinti jelen békéltetői eljárás alapjának. Eljáró tanács megítélése szerint a kérelemnek az ügyleti és késedelemi kamatok, továbbá a kezelési költség felszámítását vitató pontja nem alapos, a következőkben kifejtettek miatt. A Ptk. 323.§ (1) bekezdése kimondja, hogy *„A kötelezett halálával a szerződés nem szűnik meg...”*, a Ptk. 598. § (1) bekezdése szerint pedig *„Az ember halálával a hagyatéka, mint egész száll át az örökösre”*. Ezen jogszabályi rendelkezések és a Ptk. 673. § (1) bekezdése alapján az örökhatályú által kötött mindazon szerződéseknek, amelyeket jogszabály értelmében a felek valamelyikének halála nem szüntet meg, az örökös kötelezettjévé, illetve jogosultjává válik, mégpedig úgy, hogy ehhez semmiféle külön jognyilatkozatra nincsen szüksége. Ezekre a jogszabályhelyekre építve alakult ki az a bírói joggyakorlat (BH2000.119.), mely szerint az *„örökhatályú által kötött kölcsönszerződésből eredő jogok és kötelezettségek egészükben szállnak át az örökösre az örökhatályú halála esetén, ezért az örökös az eredeti kölcsönszerződésben kikötött kamatokkal tartozik késedelem esetén és terhelik az örökhatályú által vállalt egyéb terhek.”* Az eljáró tanács ezen rendelkezésekre tekintettel megállapította, hogy a Kérelmező, mint (egyik) örökös az öröklés révén a Kölcsönszerződésbe belépett, és ezért mindazok a fizetési kötelezettségek terhelik őt is, amelyek az örökhatályút életében terheltek. Teljesíteni tartozik tehát nemcsak az örökhatályú halála időpontjában fennálló lejárt tartozást, hanem a Kölcsönszerződés alapján felszámított ügyleti és késedelemi kamatok, továbbá kezelési költséget is. Ami az engedményezésnek a hagyatékkal átszálló kötelezetre gyakorolt hatását illeti, a Ptk. 328. §-a alapján az engedményezéssel a kötelez hitelezői oldalán következik be

alanyváltozás: az eredeti jogosult (jelen esetben az ABC Bank) helyére belép az engedményes (jelen esetben az ABC Zrt.), mindazonáltal a kötelem az alanycsere ellenére változatlan formában fennmarad. Az ügy irataihoz csatolt, pénzügyi szolgáltatók között 2011. február 11-én megkötött xxx számú engedményezési szerződés (a továbbiakban: Engedményezési szerződés) 1. pontja kifejezetten kimondja, hogy az engedményezés kiterjed a főkövetelés valamennyi múltban és jövőben felmerülő kamatára, járulékára és az adókat terhelő egyéb mellékkötelezettségekre. A fentiek alapján tehát az eljáró tanács álláspontja szerint az engedményezés nem szüntette meg a Kölcsönszerződésből, mint eredeti kötelemről eredő követelés alapján fennálló kérelmezői kamat- és kezelési költség fizetési kötelezettséget, az változatlan formában fennmaradt. Mindezekre tekintettel az eljáró tanács nem találta megalapozottnak a Kérelmező azon állítását, hogy jogszerűtlenül számít fel az ABC Zrt. a meg nem fizetett lejárt követelés után ügyleti és késedelmi kamatokat, továbbá kezelési költséget.

3. Az eljáró tanács megalapozottnak tartotta a kérelemnek azt a pontját, amelyben a Kérelmező a forintra váltási klauzula alapján a követelés ABC Zrt. által CHF-ben való nyilvántartása jogellenessége mellett érvelt. E körben az eljáró tanács az alábbi megállapításokra jutott:
 - A forintra váltási klauzula a Kölcsönszerződés egyedi részének (elválaszthatatlan) 2. függelékében szerepel, az örökhatályú aláírásával megerősített Kockázatfeltárási nyilatkozat részeként, vagyis a Kölcsönszerződés egyedi részének rendelkezése. Ugyanezt a klauzulát a Kölcsönszerződés elválaszthatatlan (általános) részét képező Üzletszabályzat 6.3. pontja is tartalmazta a Kölcsönszerződés aláírásakor. Ily módon tehát a forintra váltási klauzula a Kölcsönszerződésnek mind az általános, mind az egyedi részében is megjelent. Önmagában az a tény, hogy a 2010. január 1.-jétől hatályos új (tartozásrendező kölcsönről szóló) Üzletszabályzat már nem tartalmazta a forintra váltási klauzulát, nem teszi a forintra váltási klauzulát, mint egyedi szerződésbeli rendelkezést hatálytalanná. Az ABC Bank új Üzletszabályzata nem rendelkezik úgy, hogy e kérdésben hatályát veszti az abban szereplőtől eltérő egyedi szerződésbeli rendelkezés. Az eljáró tanács szerint az ABC Zrt. egyrészt nem bizonyította hitelt érdemlően, hogy az egyedi szerződésbeli forintra váltási klauzula már nem hatályos, másrészt nem megalapozott az ABC Zrt. arra való hivatkozása, hogy a forintra váltási klauzula, amely a szerződés egyedi részében is rögzítve van, nem minősül egyedi rendelkezésnek, és az újonnan hatályos – ilyen rendelkezést nem tartalmazó – Üzletszabályzat azt automatikusan hatálytalanítja.
 - Az ABC Zrt. által hivatkozott Ptk. 231. § (1) és (2) rendelkezések a pénztartozás szerződésszerű teljesítése esetére diszpozitív módon határozzák meg a teljesítés pénznemét és árfolyamát, azaz a törvény fenti rendelkezéseitől eltérhetnek a felek írásban. Az a tény, hogy a Kölcsönszerződés egyedi része a törlesztőrészletek szerződés szerinti teljesítésére tartalmaz az átváltási árfolyamra vonatkozó előírást, nem zárja ki azt, hogy a nem szerződésszerű – azaz a szerződés felmondását követő – teljesítés, illetve a követelés értékesítése esetére, eltérő nyilvántartási devizanemre való átváltást írjon elő. Ilyen gyakorlat a pénzügyi szolgáltatók között széles körben alkalmazott volt korábban. Az eljáró tanács álláspontja szerint a törlesztőrészletek szerződésszerű teljesítésére vonatkozó pénznem és árfolyam meghatározás nem zárja ki, hanem kiegészíti a Kölcsönszerződésben szereplő forintra váltási klauzulát, amely a nem szerződésszerű teljesítés következtében történő engedményezés után lesz irányadó. Úgyszintén - az ABC Zrt. állításával szemben - nem mond ellent a forintra váltási klauzula alkalmazhatóságának a

devizában nyilvántartott kölcsöntartozás árfolyamkockázata és az ennek fejében fizetett jóval alacsonyabb ügyleti kamat. Az eljáró tanács felhívja a figyelmet arra, hogy a forintra váltási klauzulának a szerződésbe foglalását nem a Kérelmező, illetve az örökhangyó kérte, hanem azt az ABC Bank átemelte Üzletszabályzatából az egyedi szerződés részét képező Kockázatteltáró nyilatkozatba, amelyet valószínűleg a kockázatok Kérelmező javára történő mérséklése miatt tartott szükségesnek. Az eljáró tanács szerint tehát nem megalapozott az ABC Zrt. azon – fentiekben leírt – következtetése, miszerint a forintra váltási klauzulának tulajdonképpen a Kölcsönszerződésben nincs szerepe és helye.

- Bár a Kölcsönszerződés aláírásakor az ABC Zrt. valóban nem volt szerződő fél, az eljáró tanács határozott álláspontja, hogy a forintra váltási klauzula - az engedményezés esetére - azért határozott meg az ABC Bankon kívül az ABC Zrt-re is kötelezettséget (ti. hogy forintban kell nyilvántartania a követelést), mivel – az előretekintő módon figyelembe vette annak az eshetőségét is, hogy – az ABC Zrt. (és csakis az ABC Zrt.), mint jogosult belép a Kölcsönszerződéssel létrehozott kötelemben az ABC Bank helyére. Megállapítható továbbá, hogy az engedményezési szerződés 1. számú mellékletében 71. sorszámú szereplő örökhangyó nevére szereplő, értékesített főkövetelés és járulékaik összege CHF devizanemben szerepel (5.931,- CHF), azaz e vonatkozásban az ABC Bank nem tartotta be a Kölcsönszerződésben vállalt azon kötelezettségét, hogy az értékesítési napon érvényes saját devizavételi árfolyamán forintra váltja a követelést. Ugyanakkor, az ABC Bank által Kérelmezőnek megküldött engedményezési nyilatkozatban a teljes engedményezett követelés a forintra váltási klauzula szerint átváltásra és forintban is (1.214.916,- Ft) meghatározásra került.
 - Az eljáró tanács megítélése szerint, e két egymásnak ellentmondó dokumentum láttán az ABC Zrt-től legalább az elvárható lett volna, hogy meggyőződjék arról, hogy helyesen került-e meghatározásra az engedményezéskor a követelés, és egyeztessen az ABC Bankkal, mint engedményezővel, hogy jogszerűen tartja-e nyilván CHF devizanemben a Kérelmezővel szembeni követelést. Az eljáró tanács a forintra váltási klauzula ABC Zrt-re vonatkozó, Kölcsönszerződésből eredő közvetlen hatálytól függetlenül, a Ptk. 4. §-ának (1) és (4) bekezdései alapján mulasztásként rója fel az ABC Zrt-nek az együttműködési és ellenőrzési kötelezettségének nem teljesítését, amely következtében a Kérelmezőre nézve terhebb módon, CHF-ben tartotta és tartja nyilván a teljes követelést. Az eljáró tanács szerint az ABC Zrt. akkor járt volna el helyesen, ha ellenőrzi az engedményezett követelés tényleges összegét, devizanemét, és a forintra váltási klauzula alapján azt az engedményezési nappal a fenti forintösszege a Kölcsönszerződésben foglaltak szerinti árfolyamon átváltja, és ezt az összeget, valamint járulékait követeli a továbbiakban a Kérelmezőtől.
4. Az eljáró tanács ugyanakkor megjegyzi, hogy mivel a Kérelmező a fizetési kötelezettségének eddig semmilyen módon nem tett eleget, ezért őt az ABC Zrt. fenti eljárása miatt anyagi kár nem érte. E tekintetben a Kérelmező sem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben tőle általában elvárható volt, ugyanis amennyiben a tőketartozásának a forintra váltással érintett összegét, azaz 1.214.916,- Ft-ot az eljárás során nem vitatta, akkor legalább ezt az összeget legkésőbb az ABC Zrt. 2012. január 2-i fizetési felszólító levelének kézhezvételét követően meg kellett volna fizetnie. A Kérelmező ezen magatartása súlyosan szerződésszegő, az ABC Zrt. jogos érdekeit nagymértékben veszélyeztető jellege miatt egyúttal a Ptk. 4.§-a szerinti együttműködési kötelezettség megszegését is jelenti. Az ABC Bank és ABC Zrt. követelése forintra történő átváltásának elmulasztása ehhez képest kisebb súlyú

mulasztás. A HUF/CHF árfolyamának alakulása egyébként az ABC Zrt-től független tényező, és annak kedvező irányú - a 2011. február 11-én érvényes ABC Bank deviza vételi árfolyam, azaz 204,82 HUF/CHF alá csökkenése - elmozdulása elméletileg akár még jobb helyzetbe is hozhatta volna a Kérelmezőt.

5. Az eljáró tanács végezetül kiemeli, hogy jelen békéltetői eljárásban az ABC Zrt. az általa (2012. november 21-i tájékoztató nappal) 7.955,- CHF összegben nyilvántartott követelésre a fentiekben ismertetett igen kedvező részletfizetési lehetőségeket jelölte meg egyezségi ajánlatában a Kérelmezőnek. Ezen ajánlatok bármelyikének elfogadása esetén az ABC Zrt. a Kérelmezőtől nem egy összegben követelné a 1.214.916,- Ft-ot és járulékait (amelyek összesen megközelítőleg 1.700.000,- Ft-ot tesznek ki 2012. november végéig), hanem az általa CHF-ben nyilvántartott követelést (amely 2012. november 20-án 7.955,- CHF volt) kamatmentesen, és akár több évre elosztva, részletekben fizethette volna meg a Kérelmező. Az ABC Zrt. ajánlatát annak ellenére tette meg a Kérelmezőnek, hogy az 2011. február 11-e óta nem teljesített befizetést.
6. Az eljáró tanács - a kérelem részleges megalapozottsága és erre irányuló indítványa ellenére - nem marasztalta az ABC Zrt-t az eljárással kapcsolatosan a Kérelmezőnél felmerült költségekben, tekintettel arra, hogy a Psztv. 95. § (3) bekezdése alapján erre kizárólag kötelezést tartalmazó határozatban van lehetősége, ajánlásban nem. A Psztv. 94. § b) pontja alapján egyezség hiányában a tanács az ügy érdemében ajánlást tesz, ha a kérelem megalapozott, azonban a 4. §-ban meghatározott szervezet vagy személy az eljárás kezdetekor úgy nyilatkozott, hogy a tanács döntését kötelezésként nem ismeri el, illetve ha a tanács döntésének elismeréséről egyáltalán nem nyilatkozott. Az ABC Zrt. a Pénzügyi Békéltető Testület döntésének jelen eljárásban nem vetette alá magát, ezért az eljáró tanács ajánlást hozott.

Mivel a Kérelmező kérelme a fentiek szerint részben megalapozott és az ABC Zrt. az ügyben alávetési nyilatkozatot nem tett, az eljáró tanács a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

Budapest, 2012. december 06.

dr. Tóth-Lenk Zsuzsanna s.k.,
eljáró tanács tagja

Felföldi Ágnes s.k.,
eljáró tanács elnöke

Dr. Lajkó Ildikó Erzsébet s.k.,
eljáró tanács tagja